

ПЕКІНСЬКИЙ ДОГОВІР З АУДІОВІЗУАЛЬНИХ ВИКОНАНЬ: ПРАВОВЕ ТА ЕКОНОМІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ УКРАЇНИ

Федорова Н. В.

НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, м. Київ

Пекінський договір з аудіовізуальних виконань [1], ухвалений 2012 року та чинний з 2020-го, став ключовим етапом у міжнародному правовому регулюванні прав артистів на їхні аудіовізуальні виконання. Документ адаптує правову охорону до цифрової епохи, надаючи виконавцям – акторам, музикантам, хореографам – майнові й немайнові права на захист і монетизацію їхньої творчості.

Договір визначає виключні права артистів на відтворення, поширення, прокат і доведення до загального відома їхніх творів. Це створює юридичну основу для отримання доходів у цифровому середовищі – від стримінгових платформ до трансляцій у соцмережах. Передбачено й захист технічних засобів охорони прав (антипіратські інструменти), що дозволяє ефективніше боротися з нелегальним розповсюдженням контенту.

В економічному вимірі приєднання до Пекінського договору відкриває для України потенціал зростання культурного ВВП. За даними ЮНКТАД [2], креативні індустрії забезпечують до 3–5% глобального ВВП і створюють мільйони робочих місць. У випадку України, в умовах війни та втрати значної частини культурної інфраструктури, розширення економічних прав артистів є критично важливим для виживання галузі. Завдяки праву на цифрову монетизацію виконавці можуть отримати нові джерела доходу – ліцензійні виплати, роялті, контракти з онлайн-платформами.

Приєднання до договору також має іміджевий ефект – воно підвищує довіру міжнародних партнерів, стимулює інвестиції у сферу медіа та створює умови для експорту українського культурного продукту. У рамках євроінтеграційного курсу України, це – логічний крок у гармонізації національного законодавства з міжнародними стандартами у сфері інтелектуальної власності.

Література:

1. Beijing Treaty on Audiovisual Performances entered into force on 28 April 2020. URL: <https://www.wipo.int/treaties/en/ip/beijing/index.html> (дата звернення: 18.04.2025)
2. United Nations UNCTAD. Creative Economy: A Feasible Development Option (2010). URL: https://unctad.org/system/files/official-document/ditctab20103_en.pdf (дата звернення: 18.04.2025)